

ХРИСТИЯНКА

списание за
християнското
семейство

София * 1924 * година II. книга 3

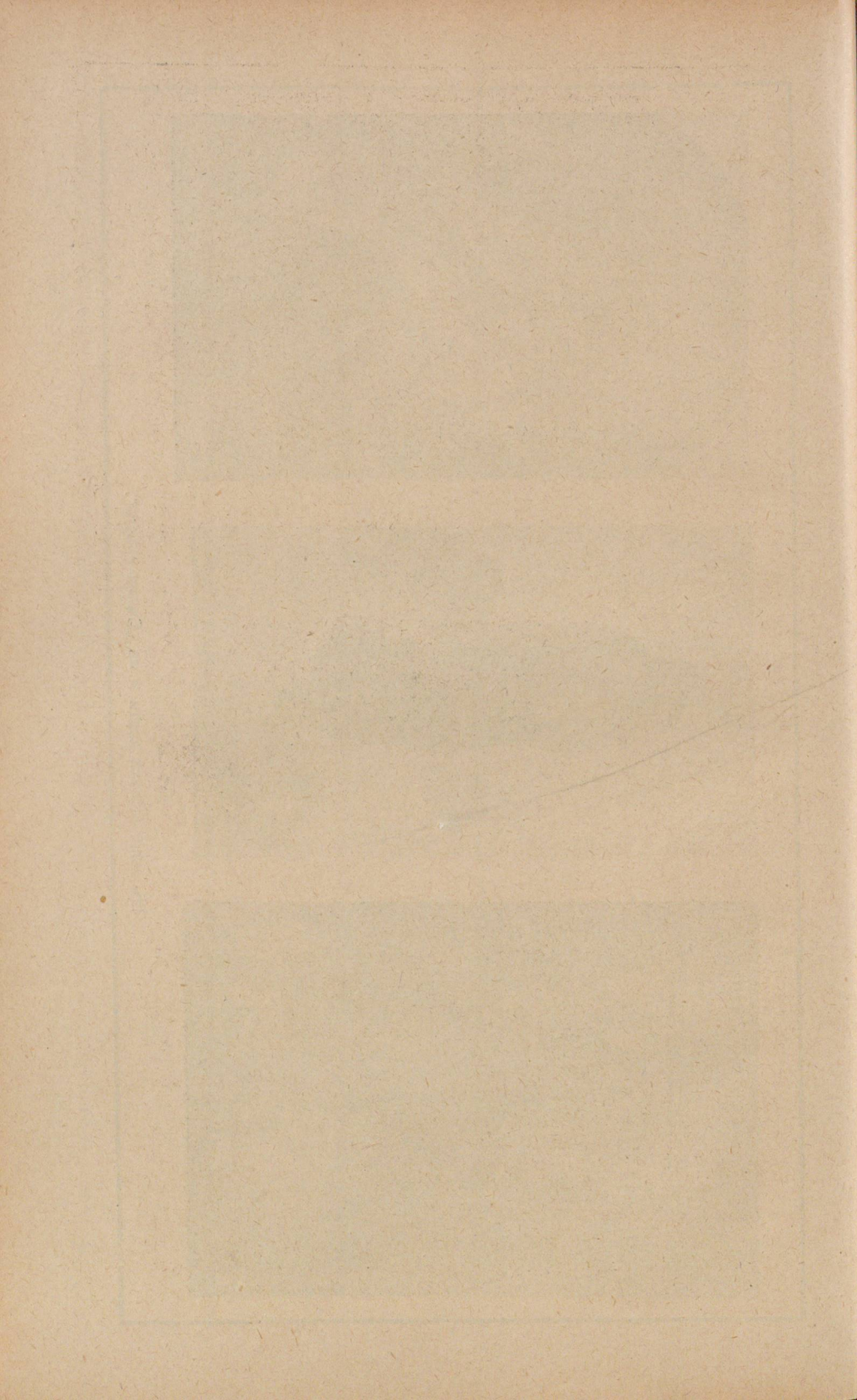
издание — 1924 г. — 1000 экз.

Томский университет. — 1912 г.

Изъ религиознѣхъ карти и на „Бѣлая крѣсть“.

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО

На света работа!

Преди три дни въ редакцията на „Християнка“ се получи писмо отъ свещ. Павелъ Кючуковъ отъ с. Ашиково, Ески-Джумайско, заедно съ единъ списъкъ отъ 20 абонати и сумата за абонамента имъ. О. Павелъ ни пише: „Не жалихъ труда си да обиколя четирипетъ села и посадя семето Христово. Можехъ да абонирамъ още християни, но тъй като бѣше работенъ день и въ отсъствието на населението, можахъ да сторя това само съ тия, които срѣцнахъ. За въ бждеще, вѣрвамъ, ще абонирамъ още“. Гледаме представения списъкъ на абонатитѣ, действително лицата сж отъ нѣколко села. Верно е, че о. Павелъ се потрудилъ за разпространението на „Християнка“. Две недѣли по-рано въ редакцията се получи друго писмо отъ свещ. Ив. Ангеловъ изъ с. Костенецъ, Самоковско, заедно съ единъ списъкъ отъ 73 абонати, — всички християнки отъ селото, членки на православното братство. Още по-рано ние получихме другъ списъкъ отъ свещ. К. Овчаровъ изъ Бургасъ съ 60 абонати и едно насърчително писмо къмъ редакцията. Не по-малко сж се потрудили и други благоговѣйни свещени-

ци, християни и християнки. Днесъ пъкъ въ редакцията се яви една софиянка, 60 годишна жена, просто облечена, работничка въ една отъ фабрицитѣ, носеща списъка на 22 абонатки. Тя случайно видѣла „Християнка“, прочела 1-та книжка отъ II година и решила да се потруди за разпространението ѝ.

Ето примѣри на дѣлово мисионерство и апостолство.

Всички ние скърбимъ, че вѣрата се руши, че църквитѣ се изпразватъ, че младежъта и народа се обезвѣрватъ... И всички се чудимъ, какво да се прави и какъ да се помогне. Обвиняваме църковна власт, обвиняваме духовенство, обвиняваме управници, държава и пр. и пр., че не взематъ мѣрки. Но... малцината пристѣпватъ къмъ дѣло. А дѣлото на вѣрата и църквата е дѣло общо — на всички църковни членове, а не само на стоящитѣ на чело. По малко приказки, повече дѣла. Работа се иска отъ всички! Днесъ борбата на враговетѣ църковни е пренесена отъ площадитѣ и салоннитѣ събрания въ печатницитѣ чрезъ вестницитѣ, списанията и хилядитѣ хвърчащи листове. Чрезъ тѣхъ враговетѣ прѣскатъ зарезата, прониквайки и въ най-бедната

и захвърлена колиба. Срещу тая имъ борба нужно е съ сжщо такава литературна борба да се излѣзе. А това ще рече, че всѣки единъ добъръ християнинъ и християнка трѣбва да станатъ пламенни и усърдни разпространители на духовната литература.

По тая причина ние помѣстихме на първо мѣсто за сжщата цѣль единъ позивъ въ 10 книжка на „Християнка“ I год. Тамъ изтъкнахме, както и тукъ, изтъкваме нуждата, възпиещата нужда за широко разпространение на духовната книжнина на средъ народа. Тамъ ние апелирахме къмъ Правосл. добротворно-просвѣтни братства, да се заематъ съ тая света работа, като предварително я обсъдятъ обстойно и организиратъ. И тукъ ние повторно подигаме тоя въпросъ и най-настоятелно молимъ и апелираме: нека всѣки членъ на братството възприеме идеята, че той трѣбва сжщевременно да бжде и ревностенъ разпространителъ на духовната книжнина у насъ. Нека братствата и особно тѣхнитѣ ржководители се спратъ върху въпросния апелъ, помѣстенъ на уводно мѣсто въ 10 книжка на „Християнка“ I год. и кажатъ своята дума. Ако сме ревностни християни, ако милеемъ за дѣлото Христово, не можемъ студено да отминемъ единъ толкова важенъ въпросъ, какъвто е въпроса: *борба съ враговетъ Христови чрезъ широко разпространение на духовна литература!*

Драги абонати на списание „Християнка“!

Тази е III книжка отъ II годишнина на „Християнка“. „Хрис-

тиянка“ се добре посреща навсѣкжде. Тя до сега има 5000 абонати. Никое списание у насъ днесъ нѣма толкова абонати и не е тѣй евтино! Въпреки това, обаче, много и много има да се желае и може да се направи за разпространението на „Християнка“. Братството на „Бѣлия Кръсть“ и редакцията правятъ всичко за подобрието на списанието. Напоследъкъ тѣ сж решили да издадатъ *Библията въ картини*, първо по рода си издание у насъ, и тая книга ще дадатъ премия на всички ония, които запишатъ повече отъ 10 нови абонати (които не сж били такива презъ I год.) и внесатъ абонамента имъ. „Християнка“ трѣбва да си пробие пжтъ въ всѣки градъ и всѣко село, въ всѣка библиотека, въ всѣка християнска кжща. Тя трѣбва да стане любимата книга на всѣко семейство. Ето идеала, къмъ който трѣбва да се стремимъ. Достигнала едно по-голъмо количество абонати, „Християнка“ трѣбва да уголъми своя обемъ, трѣбва да даде и отдѣлни премии. Но .. трѣбва да има по-голъмо количество абонати, за да стори това.

А да има по-голъмо количество абонати, това е въ вашитѣ ржце, драги абонати. Вземете присърдце дѣлото за разпространение на духовната литература у насъ и, по-частно, вземете присърдце молбата ни да станете разпространители на „Християнка“. Ако вие обичате дѣлото Христово, ако вие милѣте за вѣрата, ако вамъ се свива сърдцето предъ усилената разрушителна работа на враговетъ църковни, пристжпе-

те към работа. Потрудете се за разпространението на „Християнка“. За това не се изисква много труд и много време. Иска се само повече духовен пламък и повече ревност. Работничката, за която споменуваме въ началото, решила вечерното време, следъ излизането ѝ изъ фабриката, презъ течение на една седмица, да посвети на подобна работа. Посветила и успѣла. И това е работничка майка на две деца, вдовица! О. Павелъ Кючуковъ, посветилъ единъ работенъ день и успѣлъ! Нима ние не можемъ да отдѣлимъ по нѣколко часа презъ една седмица за подобна работа? И ако не можемъ презъ седмицата, нима не можемъ следъ църковното празнично време да употребимъ за сжщата цель? Да се запишатъ нѣколко абонати за духовно списание, не е ли това дѣлово апостолствование? Какво по-добро и по-ценно прекарване на празника споредъ заповѣдта: *„Шестъ дни работи, а седмия посвети на Господа Бога твой“*? Всѣки абонатъ на „Християнка“ има свои познати, роднини, близки. Всѣки има достъпъ и му се слуша думата въ 20—30 кѣщи въ града или въ селото, гдето живѣе. Защо да не се потруди, защо да не се опита да помисионерствува? А всѣки добъръ християнинъ и християнка трѣбва да бждатъ мисионери, апостоли Църквата е голѣмо семейство и както добритъ членове на едно семейство помагатъ на родителитъ, така и добритъ християни и християнки сж длъжни да се трудятъ за успѣха на Църквата, да помагатъ на родителитъ, ду-

ховнитъ пастири и ръководители на голѣмото Христово семейство — Църквата. Не сж добри чада ония, които оставатъ всичката грижа само на родителитъ!

„Драги абонати на „Християнка“!

Вѣрвайки въ вашата ревност за дѣлото „Христово“ и въ вашата готовност да се потрудите за най-широкото разпространение на „Християнка“, ние апелираме къмъ васъ да направите това, като обявяваме месецитъ юлий, августъ и септемврий за месеци нѣ усилена работа за разпространението на „Християнка“. Тая е III книжка — юнската на „Християнка“. Юлий и августъ „Християнка“ нѣма да излѣзе. Четвърта книжка ще излѣзе въ края на м. септемврий. Потрудете се презъ това ваканционно време щото всѣки да запише колкото се може повече абонати и изпрати въ редакцията списъка и сумитъ. Ние горещо желаемъ всѣки досегащень абонатъ да успѣе да запише десетъ абонати и добие права да получи премията *Библия въ картини*. Да даде Богъ идната книжка да се печата въ двойно повече екземпляра и редакцията да може да увеличи обема ѝ и още повече да подобри съдържанието ѝ. Това е въ вашитъ ръце, скъпи абонати. Стига да желаете, можете да го направите. То ще бжде ваша гордость, честь и заслуга предъ Христа. Прочетете обявлението на 3 страница на корицитъ, прекръстете се и „напредъ съ Христа въ живота, да сѣмемъ Божо семе, животъ да будемъ новъ“! Напредъ!

Обнова

Много се говори и пише за разложението, което преживяваме след разрушителнитѣ войни. Това разложение се вижда и отъ слѣпитѣ. Изобщо нашиятъ общественъ животъ е страшенъ. Основната единица въ обществото — семейството — и тя е тѣй разклатена, че всѣки баща и майка, които сж наследили нѣщо отъ по старитѣ времена, отъ своитѣ родители въ които сж запомнили милите черти на патриархалния щасливъ семеенъ животъ — тръпнатъ за своитѣ рожби. Условиата, въ които сме поставени, сж изкуствени — фалшиви. Те не сж продуктъ на природата, а сж последиствие на лошо ржководене на обществата, на лошо възпитание. Всички отговорни фактори схващатъ това и си блъскатъ главитѣ да наредатъ нѣщо, което да спре лудия ходъ къмъ пропаста, да възобновятъ живота, да го реформиратъ. И тия реформи и усилия за обнова се отправятъ повечето къмъ една цѣль. Облегчаване тежкото материално положение, създаване училища и просвѣта за широкитѣ народни маси. И всѣки отдѣленъ човекъ схваща, че намалено или облегчено материалното положение ще даде възможностъ за по-смысленъ животъ, ще може да се помисли и за други нѣща. Като че ли е общъ повика, че особени грижи трѣбва да се положатъ за бждещето поколение, за децата. Отъ тѣхъ трѣбва да се създадатъ истински съзнателни Граждани. чужди на развалата, която разяжда сегашното общество. И училището, а и Църквата схващатъ това и взиматъ мѣрки за работа въ това направление. Резултатитѣ отъ това не можемъ да очакваме въ скоро време. Се-

га само можемъ да се надѣваме и предполагаме. Обаче, за да бжде успѣхътъ сигуренъ, трѣбва да не се забравя други единъ факторъ, който е най сигурната гаранция за успѣха — създаване здраво поколение.

Нашата жена трѣбва да схване, какво грамадно значение има тя за семейството и за възраждането на народа ни. Башата е почти гостъ въ семейството. Неговата специална задача е да се грижи за издръжка на семейството. Той е неговъ закрилникъ. А майката е топлината и свѣтлината въ него; тя е остѣта, около която се движи живота въ него; тя е ангелътъ пазителъ за децата и другаръ на трудящия се мжжъ. Мѣстото на жената е семейството. Нейното предназначение е да бжде майка и възпитателка на своитѣ рожби. Извънъ тази областъ жената встѣпва на фалшива почва. Самото нейно физиологическо устройство говори това.

Наистина жената има всички способности и права да взима живо участие въ всичкитѣ отрасли на обществения животъ на народитѣ. И въ областта на науката тя се е достатъчно проявила. Откритието на радия е дѣло на жена — Г-жа Кюри. Въ областта на просвѣтата и възпитанието, жената като че ли е въ стихията си. Въ областта на политиката, пакъ тя е дала доказателства, че може да борави. Императрицата Екатерина II, Мария Антоанета, Елисавета, Виктория, Мария Терезия — сж доказателство за това, що може да направи тя. Операционната маса, професорската катедра, адвокатския и сждийски столове могатъ еднакво да се заематъ и отъ

мжжа и отъ жената. Но, всичко това отклонява жената от истинското ѝ предназначение. Всичко това се отразява както на физиологическото ѝ устройство и развитие, така и на нейниѣ присъщи духовни качества. Тѣ ѝ отнематъ най сжжпото невиността на дѣвицата, любящето сърдце на сжжпругата и материнството. Може ли пристрастената жена къмъ науката или изкуството да бжде идеална сжжпруга и майка? Не, защото у нея има вече раздвоение — увлечение къмъ странични, чужди на това чувство, нѣща. И никаде, въ никоя областъ жената не би постигнала такива грамадни успѣхи, каквито би постигнала въ семейството, съ даване на народитѣ добри граждани и гениални хора. И каква гордостъ е за майката да посочва своитѣ работи.

Кой може да люби така, както сжжпругата и майката? Кой може да ревнува до полуда? Кой може да се жертвува за рожбитѣ? Кой може да си недоспива и гладува зарадъ децата си? Кой може да пролива горчиви и свещенни сълзи надъ гроба на рожбата? Кой създаде генеалнитѣ учени, пълководци, водители на народитѣ? На кого дължатъ тѣ своето положение и за кого си спомнятъ съ сълзи и умиление?

Нашия поетъ-мислителъ казва: Мжжътъ е измислилъ барутя, балона, железний пжтъ и телефона, печатницата, фонографа, изкуството на фотографа, машината за шевъ и телеграфа, гърмотвода и парахода

Мжжътъ, мжжътъ и пакъ мжжътъ.

Тѣѣ философствувалъ еднажъ виокоуменъ нѣкой мжжъ.

Да, вѣрно е, отговорила тогасъ сжжпругата на гордия тозъ мислителъ:

Мжжътъ е световенъ водителъ, на божието дѣло пазителъ, на всѣка наука учителъ, мжжътъ е вѣрховний светителъ!

Великитѣ нѣща — мжже сжж ги извѣршили всегда! Но, кой ги ражда, кой ги възпитава.

Великитѣ мжже? Кой ги приготвява за подвизи. . . Велики кой ги прави? Да, жената, жената и пакъ жената — господа!

Да, само на жената всичко се дължи. О аче, споредъ Ж. Ж. Русо, истинската жена — сжжпруга и майка, трѣбва да има едно единствено качество — дѣбро сърдце. Тя може да бжде богата, образована, красива, но ако нѣма добро сърдце, тя струва само нули, а заедно съ доброто сърдце струва хиляди. Ето кжде трѣбва да се насочатъ усилията и откжде трѣбва да се очаква истинска обнова и възраждане. Добра жена трѣбва да се създаде. А добра жена безъ Христа нѣма. Безвѣрникътъ мжжъ е опасенъ, но безвѣрна жена е страшлише, тя е зло, тя е гробъ и на семейство и на деца и на всичко. Само жената християнка е гаранция за здраво семейство. Въ областта на религията жената се прояви тѣѣ привѣрзана, тѣѣ велика, че буди умиление. Жената последва Христа до Голгота, въпреки ужаса отъ юдеитѣ; тя, даже чужда на него, обикновена зрителка тамъ, не скри своито материнско чувство, а съ състрадание и свито сърдце следѣше мжжитѣ Му. Тя първа отиде при гроба, като се страхуваше само отъ мисълта, че е немошна да отвори камака гробенъ. Тя ревностно проповѣдаваше учението Му; тя мрѣше

за Него тъй, както и мъжът умираще. Само жената християнка ще облагороди грубостта на мъжа, ще насади любовъ между рожбитѣ си, ще създаде отъ тѣхъ християни. Истинската християнка майка ще привикне рожбата си отъ малка да колѣнчи заедно съ нея и вдига ржчичка на молитва; тя ще накара рожбитѣ си при скарване да се цѣлунатъ и пригърнатъ, вмѣсто да се ударятъ; тя ще насади въ тѣхъ кротость, състрадание, правда и милость, любовъ и самопожертвование. Тия деца ще сж на улицата и въ училището и въ обществото такива, каквито ги създаде тя. Семенцата, хвърлени отъ любящата майка въ невината

детска душа, никога не съхнатъ.

Жени християнки трѣбватъ днесъ. Те ще донесатъ обновата. А такива жени ще се създадатъ само *чрезъ християнскитѣ братства и само чрезъ разпространението на списанието Християнка*. За щастие най-ревностнитѣ членове на братствата сж пакъ женитѣ.

Върху тѣхъ ще трѣбва да се работи. Да се направятъ истински, разумни съзнателни християнки. Извънъ християнското семейство нѣма обновата. А семейството безъ християнка е студено, задушно, тъмно; въ което нищо не вирѣе.

Свец. Методий.

Любомиръ Бобевски

МОЛИТВЕНИ ПѢСНИ

1.

Отъ всѣкжде ме дебне злото
И търси хиляди врата
Въ духа смутенъ ми да проникне, —
Ту болестъ мъчи ми плътта...
На поста си съмъ стражъ азъ
вѣренъ,
А всѣко бедстве ме кали
И никоя съблазнь людска
Душата ми не провали.

Излизамъ ази победителъ
Отъ вси съблазни, сласть и
лъсть,
Че щита ми е правотата,
Че съ вѣра нося своя кръсть.

Зашото средъ борбитѣ тежки
Ти, Господи, Си моя вождъ,
На Твоята милость се осланямъ,
На Твоята всепобедна мошь.

2.

Владико Вседържителю, Богъ —
Творче,
Ти Лѣнаръ на душитѣ и тѣлата,

Смирявашъ грѣшнитѣ и ги въз-
дигаашъ,
Наказвашъ и цѣришъ спроти
дѣлата
Съ дѣсницата Си крепка сподоби ни
Тя съ благость пълна е и съ из-
цѣрене,
Дигни отъ ложето днесъ брата
болень
И дай му здраве, сила, утешене..

3.

Въ неволи черни ме тешишъ,
Отъ злото ме спасявашъ,
Лѣкувашъ рани ми сърдечни,
Духътъ ми освежавашъ.

Кога заплаши ме беда
Съ потопъ да ме залѣе, —
Предъ Твоя образъ, Отче мой,
Душа ми благовѣе.

И Ти отъ своя вѣченъ тронъ
Къмъ мене погледъ свеждашъ
И въ мигъ за своя рабъ смутенъ
Дни радостни отреждашъ!

Хвалите Господа

(Причастенъ).

Свещ. И. Березовски.

Во виѣ.

Хва - ли - те Гос - по - да съ не - беоъ хва - ли - те Гос - по -

да съ не - беоъ, хва - ли - те Е - го хва - ли - те Е - го въ вышнихъ хва -

хва - ли - те Е - го хва - ли - те Е - го

ли - те Е - го въ выш - нихъ. Ал - ли - луй - я, ал - ли - луй - я,

ал - ли - луй - я, ал - ли - луй - я, ал - ли - луй - я,

ал - ли - луй

ал - ли - луй - я, ал - ли - луй - я, ал - ли - луй - я

ал - ли - луй

Разпространявайте „ВѢРА и ЖИВОТЪ“, периодично издание на „БѢЛІЯ КРЪСТЪ“. Излѣзли сж до сега 38 броя — най-разнообразно съдържание. Единъ брой — 50 ст. Изписватъ се отъ редакцията на „Християнка“.

Който изпраща абонамента си чрезъ пощенски записъ, да отбелезва и своя №, подъ който получава списанието. Инакъ може да се създадатъ недоразумѣния

ПОДЪ ТВОЮ МИЛОСТЬ.

(Причастенъ)

Отъ Д. Бортияски.

Подъ Твою ми лость при бѣ га емъ, Бо го ро ди це
 Дѣ во, мо ле нїи на шихъ не пре зри въ скор бѣхъ,
 но отъ бѣдъ из ба ви насъ, е ди на чн етѣ я и бла го сло вен на я.

Ст. Караджовъ

Възкресение.

(Сцена)

Действующитѣ лица: Иванъ — току що свършилъ гимназия, Светославъ — неговъ другарь.

Скромно наредена стая. Средь нея маса; столове около нея. На стѣната виси икона; на масата евангелие. Слаба свѣтлина Влизатъ Иванъ и Светославъ. Иванъ върви напредъ.

Иванъ. Ела!.. Ела!.. Отъ кога не си идвалъ.

Светославъ. (очудено) Какъ ли тукъ?

Иванъ. Кжде?

Светославъ. Въ тая стая! (соци другата стая).

Иванъ. Защо?.. Защо пъкъ не въ тази?

Светославъ. Немога да гледамъ икони.

Иванъ. Светославе!.. Ти вече нѣмашъ оная девствена душа, не!.. (клати глава).

Светославъ. Неискамъ!.. Неискамъ да гледамъ икони. Това е лжда, това е заблудение. Нѣ

ма никакъвъ Богъ, нѣма. Всичко е лжда!.. измама.

Иванъ. Отъ сърце ли говоришь?

Светославъ. До кога ще мислишь ти за своя Богъ? Откажи се!.. Вѣрата въ Него само скована духа въ тежки вериги, не му дава просторъ. Всичко старо е отживѣло времето си!.. Ела съ насъ и ти ще се увѣришь, че вѣрата е заблудение. Дай!.. Дай волность на своя духъ.

Иванъ. О, колко се лжешъ, Светославе!..

Светославъ. Азъ?.. Защото невѣрвамъ въ Бога? Затуй ли?

Иванъ. Затуй!.. Затуй!..

Светославъ, (смѣе се) За бравихъ азъ онова — нѣкогашното! Иванъ. И това е най-лошото.

Светославъ. Нима незнаешъ, какво говорятъ вече? Човѣкъ произлѣзълъ отъ маймуна. Никакъвъ Богъ!

Иванъ. Тѣ лъжатъ!.. Провѣри и ще видишь.

Светославъ. Това сж данни на науката.

Иванъ. Не сж данни на науката, но мнения на такива, които отричатъ Бога, защото немогатъ да търпятъ Неговата справедливостъ.

Светославъ. Невѣрвамъ азъ и това е то. Нищо не може ме убеди.

Иванъ. Тѣй ли мислишь?

Светославъ. Тѣй, да!..

Иванъ. О, това е лошо. Лошо!.. Загубишь ли вѣрата въ Бога — ти всичко си загубилъ. Вѣрата въ Бога е всичко. Тя дава истинско щастие и радостъ. Тя издига душата въ небеснитѣ лазури, все по-високо и по-високо, тамъ дето ангелитѣ пѣятъ омайни химни; дето дивна музика безспирно влива въ душата чародейна услада. Колко щастливи сж всички ония които се уповаватъ на Бога! О, тѣхниятъ животъ не е безъ идеалъ безъ смисълъ! Ето. Тебе ти казватъ, че животътъ се свършва тукъ, а въ сжщото време ти казватъ, че твоятъ духъ трѣбва да лети. Тѣ те лъжатъ!.. Тѣ ти казватъ, че си нищо, когато си най-красивото творение на Бога. Твоятъ животъ не е само до смъртта и той не е безъ смисълъ... Какво? И ти ме карашъ да дойда съ Тебе? Но кажи ми, тия, които мислятъ, че сж надминали всички и отхвърлятъ Бога, били ли сж нѣкога щастливи? Или всѣки день прѣдъ тѣхъ, се изпрѣчва нова загадка, която

ги хвърля въ нови лутания? А тѣй ли е съ всички, които знаятъ Бога? Вижъ!.. Има ли злоба по тѣхнитѣ лица? Има ли убийствени мисли въ сърцата имъ? — He!.. Въ тѣхнитѣ сърца има жаръ къмъ вѣчната красота... Какъвъ ореолъ ги обгрѣща и приспива въ захласъ подъ нѣжни звуци закрилени отъ силната дѣсница на Бога! Какво упоение!.. Но тоя, който не се надѣва на нищо?... Какъ е той?..

Светославъ. (замисленъ). Наистина..

Иванъ. (го прекъсва). Кажи ми, мили приятелю, чувствувашь ли истинско щастие? Чувствувашь ли нѣкога упоение? Заспивашъ ли съ сладка усмивка? Ставалъ ли си отъ сънъ съ сладка надежда? Кажи ти сега, като не вѣрвашъ въ Бога, щастливъ ли си? Кжде намирашь удовлетворение? Кжде почива твоята душа? Що е твой идеалъ? Обичашъ ли ти сега всички хора, като твои братя? Обичашъ ли всѣкога да говоришь истината и правдата? Обичашъ ли клетитѣ сираци? Трогватъ ли те сълзитѣ на бѣднитѣ майки (Светославъ мжлчи, навелъ глава), Кажи ми, милий приятелю, кажи ми всичко това . . .

Светославъ. (загрижено). Не знамъ..

Иванъ. Нивга не си ли се запитвалъ?

Светославъ. Почти..

Иванъ. (жално). Ахъ!.. Но спомняшь ли си мили мой, ония дни, когато бѣхме малки? Спомняшь ли си? Спомни си единъ пжтъ когато вървѣхме изъ улицата и клето сираче протегна ржка за милостиня. И ти му даде. Колко мило бѣ това. Но тогава нали ти обичаше Бога? Нали любовта ти къмъ Него, те накара да обичашъ и клетниците? Ония дни на-

ли сж ти мили? И ти обичаше тогава Бога, нали? . . .

Светославъ. Дал... Но сега... (забавя се).

Иванъ. Не намирашъ ли смисълъ? Мо погледни!... (показва му евангелието) Нима тази книжка, която наричаме евангелие, не е най великата книга на живота? Тукъ не сж ли написани безсмъртни слова, които винаги сж блъстяли, като пжтеводни звезди и сж били гласъ викащъ къмъ всички ония, които сж забърквали пжтя на живота? Има ли, има ли мили мой, по възвишени, почудни думи, които да носятъ щастие на човѣчеството отъ тия? Погледни отъ Омира и до сега говорилъ ли е нѣкой тѣй, както Христосъ? Обикна ли нѣкой, като Тоя (показва му иконата) всички страждущи и обременени? (Светославъ поглежда и, безъ да иска, трепва).

Светославъ. Той...

Иванъ. Виджъ кроткия му погледъ Каква любовъ!.. Какво състрадание!..

Светославъ. Остави!.. Не ми говори!..

Иванъ. Защо? Мили друже!.. Нима ти съвсемъ не искашъ да ти говоря за Него? Та вземи го ие като Богъ, но като човѣкъ... Послушай думитѣ Му...

Светославъ. Ахъ!.. Защо... (извиква като че му се схваща нѣкой членъ).

Иванъ. Обичашъ ли истината и правдата? Ето!.. Научи се отъ Него.

Светославъ. (извиква) О!..

Иванъ. Азъ вѣрвамъ, че обичашъ правдата. Ти обичашъ истината, нали? Въ душата ти мжждѣе кандилцето на справедливостта... Ти не си съвсемъ загубенъ.

Светославъ. (трепва) Загубенъ?!.. Ахъ!.. Нима до сега бѣхъ загубенъ?

Иванъ. Азъ вѣрвамъ, че не си загубенъ...

Светославъ. Нима всичко онова, което съмъ слушалъ е лжжа?

Иванъ. (убидително). Дал... Нима вѣрвашъ ти на ония, които ти говорятъ, че нѣма Богъ съ цель да те увлекатъ съ себе си и да те заведатъ тамъ, дето умира живота — въ мерзостята на запустението? Нима вѣрвашъ, на ония които те вмѣкватъ въ бездната и ти нѣма да виждашъ нищо друго, освенъ мракъ, пустота, забвение? Нима вѣрвашъ, на ония, които се показватъ, че знаятъ всичко и ще ти дадатъ свѣтлина, само да те направятъ съучастникъ въ кървавото си дѣло? О, невѣрвай!.. Виджъ тамъ... дето има вѣчна красота... Богъ!.. Ето всичко...

Светославъ. О, твоитѣ думи!.. Защо!.. Защо азъ тѣй?... (нѣщо го задвѣя).

Иванъ. Сега... Спомни си, когато се скара съ твойта майка, която тѣй много те обича, ти бѣ забравилъ Бога, нали? Когато обрруга сестра си, нали ти бѣ забравилъ Бога? Помнишъ ли, когато ти говорихъ, като истински братъ, а ти ме нарече подлецъ, затуй, че отъ дете сподѣляхъ всичко съ тебъ... Тогава ти бѣ забравилъ Бога?

Светославъ. Ахъ!.. Наистина... Наистина!..

Иванъ. Но спомни си оная още по-пожъртителна случка. Една вечеръ бѣ то. Ти излизаше отъ една бирария, кждето съ сжщо тѣй безвѣрни твои другари бѣ пийналъ и на излизане нещастенъ старецъ ти протѣгаше ржка, а ти го обруга и той заплака... И азъ заплакахъ. Спомни си, какъ по-

рано въ такава вечерь ние се разхождахме вънъ въ полето и потрвахме въ очарованието на природата, а ти сега се надсмѣ надъ единъ клетникъ, който заплака и сълзитѣ му разкъсваха всѣко сърце.

Светославъ. (тупа си главата) Нима азъ?.. О!..

Иванъ. Ти... Дал... Азъ плакахъ тогава..

Светославъ. Нима всичко това съмъ извършилъ азъ? Наистина ли бѣхъ толкова зълъ човѣкъ? (разкаено) О, клетки лъжци! Вий ми отнехте най-скъпото: отнехте ми най-сѣкровенното — любовта... Ахъ... Наистина ли бѣхъ такъвъ?..

Иванъ. Наистина, защото ти забрави Бога. Ти обикна живота съ неговитѣ лоши пороци и стихията имъ те повлече... И ти падашъ въ бездна. Ето вижъ!.. Тя зѣе да те погълне и ти ще загубишъ свѣтлината. Тамъ цари смрадъ Ето... Вижъ, ти си надъ нея. Долу несчастници викатъ за помощъ, но напрасно. Тѣ сж вече на дъното. Нѣщо ги мори. Тѣ стенатъ... Плачатъ... О, нечувашъ ли вопли? Мили мой, не чувашъ ли стенанията на всички, които сж паднали въ тая пропасть, дето нивга слънчевъ лжчъ не блѣсти, а смъртта, тоя дебнешъ призракъ ги задушавъ, и тѣ се мжчатъ...

Светославъ. Дръжъ! . . . Дръжъ ме да не падна.

Иванъ. Разбирашъ ли, колко е опасна тази яма?

Светославъ. Дръжъ ме!.. (бие се въ главата)

Иванъ. Вгледай се сега въ тоя образъ! (показва му иконата; той става и я гледа. Постепенно почва да отстѣпва).

Светославъ. (уплашено) Не. Не!.. Немога... Тоя кротъкъ по-

гледъ ме убива; Немога... Немога... Ето Той ме укорява; Той ме мъмри. Ето!.. Ето!.. (закрива си лицето)

Иванъ. Вижъ! Той те вика къмъ новъ животъ. Чуй думитѣ му! Той те обича! Той ще ти възвърне невинността.

Светославъ. Наистина ли? (гледа пакъ) Не... Не!.. (отстѣпва и сѣда на стола и като се захлупва на главата си, нѣмо ридание го задава.)

Иванъ. Недей! . . . Защо? . . . (Гледа го. Дохожда до него. Слага си ржката върху главата му). Стани! Тия сълзи ще измиятъ всичкитѣ ти грѣхове. Тѣ ще те възвисятъ отново и издигнатъ къмъ Бога. Отново музика ще те опиянява; ще влѣе въ душата ти балсамъ и сърцето ти отново ще се възрадва.

Светославъ. Дали? . . .

Иванъ. Да! . . .

Светославъ (надига се). Сега си спомнямъ, че нѣкога бѣхъ щастливъ въ ония години, когато вѣрвахъ; спомнямъ си, какъ обичахъ азъ Христа; но защо, но защо не Го обичахъ до сега? . . . Защо! . . .

Иванъ. Сега можешъ да Го обичашъ, нали?

Светославъ. Обичамъ Го!.. Обичамъ Го!.. Азъ вече виждамъ, какво съмъ безъ Него. — Нищо!.. Нитога щастие не съмъ чувствувалъ, нитога!.. Днитѣ си отиваха съ печата на тежкото проклятие. Но сега? Сега азъ Го обичамъ. (Въ този мигъ се чува камбаната).

Иванъ. Чувашъ ли?..

Светославъ. Чувамъ.

Иванъ. Слушай, какъ звучитѣ се носятъ и пълнятъ душата съ упоение!.. О, тѣ пълнятъ долинитѣ; разбиватъ се о върховетѣ и тѣй се разпръсватъ низъ все-

лената. Далечъ, далечъ тѣ отнасятъ часть отъ звучитѣ, които сж химни на Бога?... Колко сърца трептятъ сега, колко?

Светославъ. О, защо?...

Иванъ. Бдение има. Въ църквата пѣятъ сега славословие на Бога..

Светославъ. (става изведенажъ). Слушай Иване!.. Искамъ да отидемъ на църква..

Иванъ. (радостенъ). На църква?... Добре!..

Светославъ. По-скоро.

Иванъ. Хайде!.. Хайде!... (нѣщо пипа по масата).

Светославъ. Колко щастливъ съмъ бивалъ въ църква, когато ме водеше майка ми!..

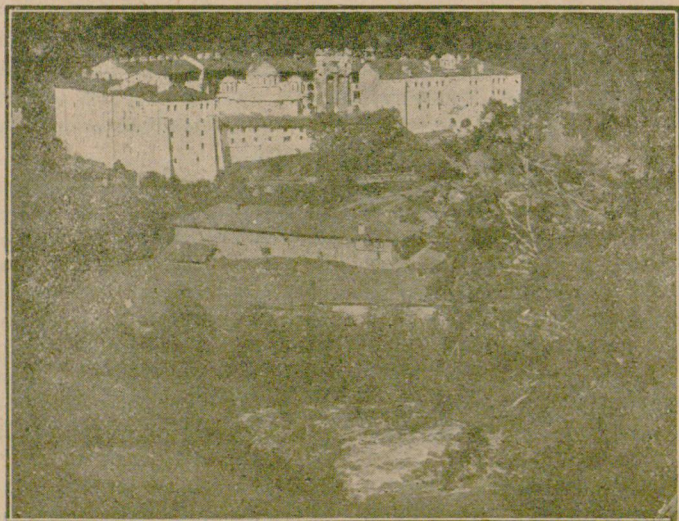
Иванъ. Знамя!.. Знамя!..

Светославъ. Възкрѣснаха ония хубави дни, когато бѣхъ

щастливъ. Ахъ!.. Хайде!.. По-скоро, по-скоро.. Тамъ ще отлекне на моята душа.. Всѣко удряне на камбаната възкресява онова, което бѣше умрѣло. Боже!.. Боже!.. Едничка моя редостъ... моя утеха. Дни!.. Дни!.. Върнете се чудни дни!.. (Иванъ радостенъ светославъ замаянъ). Иване!.. Ти си моятъ избавителъ... Азъ чувствувамъ отново щастието да ме понеса върху златнитѣ си криле..

Иванъ. И ти възкрѣсвашъ заедно съ щастието си.. Хайде!.. Щастливи сж хората подъ Божия покровъ.. Едничка утеха имъ е Богъ.. Безсмъртни слова сж тѣхенъ пѣтеводителъ; дивниятъ химнъ, който ги опиянява е безконечното словословие, което пѣе цѣлата вселена.

Рилскиятъ монастиръ

Молитва на младежкитѣ христ. д-ва

Муз. Руси Коджамановѣ

Andante

Бо-же ти ки о-на-зи прѣзи ко-
са, е-на три ко-зи и три ве-ид

mf А - - - - - мнѣ рр а мнѣ

Велики майки християнки. СВ. МАКРИНА

(Край)

Девет месеца следъ смъртта на св. Василия била призована въ задгробния свѣтъ, въ който тъй много вѣрвала, и неговата сестра св. Макрина. Богъ ѝ изпратилъ утѣха да види предъ смъртта си и да умре въ прижитието на брата си св. Григория Ниски. Бидейки дълго време въ изгнание, поради гоненията отъ ариянитѣ, св. Григорий се завърналъ по онова време въ отечеството си и побързалъ да се види съ сестра си Макрина.

„День преди идването ми, разказва св. Григорий, азъ имахъ видение на сънъ. Стори ми се, че нося на ржцетѣ си мъченически мощи и че отъ тѣхъ излиза такава свѣтлина, та азъ неможахъ да

гледамъ на тѣхъ. Три пѣти презъ ношъта се повтори това видение. Азъ неможахъ да разбера неговото значение, само чувствувахъ силна мъка. Приближавайки се къмъ св. обитель, гдето сестра ми живѣше ангелеки животь, азъ узнахъ отъ одного изъ многото ми посрещачи, че тя е болна. . . И сърцето ми още повече се смути, азъ побързахъ“ . . .

„Следъ като дойдохъ въ св. обитель и се поклонихъ въ нейния храмъ, азъ отидохъ въ келията на сестра си. Тя лежеше не на кривата, а на земята — на дъски, покрити съ човаль. Намѣсто възглавница, подъ главата ѝ имаше друга дъска, наклонно сложена. Сестра ми бѣше много болна. И

когато ме видѣ, немайки възможностъ, да стане, тя се повдигна на своето бедно легло, за да ме посрещне съ честъ. Азъ се затекохъ къмъ нея, успокоихъ я и я сложихъ. Тогава тя издигна ржце къмъ небето и каза: „Благодаря ти, Господи Боже мой! Ти изпълни моето горещо желание, като внуши на твоятъ рабъ да посети твоята робиня“!

„Тя се стараше да скрие отъ насъ тежкото си дишане. И, за да услади нашата мжка за нея, мжчеше се да се смѣе и говорѣше съ насъ за приятни намъ работи. Разговора дойде за покойния Велики Василий. Азъ неможахъ да спра мжката си, за да не се прояви на лицето ми. Но вдъхновявана атъ високи мисли, тя ни говорѣше съ такава благоговѣние за дивния промисълъ Божи, простиращъ се върху всички земни случаи, че моята душа, увличана следъ неч, се издигаше надъ всички природни чувства и летѣше къмъ небето. Освенъ това, азъ неможахъ да се начудя, какъ тя, изгаряна отъ треската, която я лишаваше отъ сили и вече бѣше разлѣла по изтощеното ѝ тѣло студень потъ, можеше да запази пълна свобода на мисълта, както Иова, когато билъ покритъ съ рани. Безъ затруднение, тя обясняваше тънко, възвишено състоянието на душата, живота, прекарванъ отъ насъ на земята, целта, за която се раждаме, безсмъртието, въ което единъ день ще се обле, че нашето бренно тѣло и защо ние трѣбва да встѣпимъ въ новъ животъ. Думитъ течеха отъ устата ѝ, както струя отъ изворъ, който нищо неможе да спре“.

Св. Григорий по-после описалъ тоя разговоръ съ сестра си Макрина за душата и безсмъртието и

го изложилъ въ 4-тъ тома на своитѣ твърения. Тукъ той нарича Макрина своя наставница,

„Най-после, продължава да пише св. Григорий, тя ми каза: „време е, братко, да си отпочинешъ следъ тежкия и продължителень пжтъ. Но какъвъ отидихъ можеше да бжде по-сладкъ отъ нейнитѣ думи, Азъ, обаче, се подчинихъ и се скрихъ подъ сѣнката на дърветата въ близката градина. Моето видение за мощитѣ се обясни. Азъ разказахъ за него на нѣкои отъ ония, които бѣха тамъ“.

„Прониквайки въ моитѣ мисли, моята света сестра изпрати да ни кажатъ, да не скърбимъ, тъй като нейната болка е благо за нея. Тя търсила смъртта, и въздишала за нея, за да се наслади по-скоро съ виждането на Спасителя. Ние веднага станахме и отидохме при нея. Не искайки да губи напрасно последнитѣ минути на живота си, тя почна да разказва за всичко, което е станало съ нея отъ самото ѝ детинство. Разказваше го тъй, като че го четѣше на книга. Изброяваше всички благодеяния, съ които Богъ е помагалъ на нашия баща, майка, семейство и Го благославяше изъ дълбочината на душата си заради Неговитѣ милости. Азъ започнахъ да говоря, колко съмъ търпѣлъ, когато бѣхъ заточень отъ императора Валентий заради вѣрата, говорихъ и за другитѣ бедствия, и смутове църковни. Ще престанешъ ли ти, каза ми тя, да изпускашъ *изпредвидъ* всички благодеяния, които длъжишъ на Бога? Страхувай се отъ неблагоприятностъ. Той те е наградилъ съ милости много *по-щедро отъ* родителитѣ ни. Баща ми на младици се прославилъ въ обществентѣ работи, които му спечелили уважението на съгражданитѣ,

но името му не минало *границитъ* на Понта. А твоето име се разпространи тъй далечъ, че църквитъ те канятъ и къмъ тебе се обръщатъ за възстановяване между тѣхъ реда и правилата. Съ дълбока сърдечна благодарностъ помни, че въ това нѣщо има милостъ Божия и дѣйствиe на молитвитъ на нашитъ родители“.

Следъ всенощнитъ молитви и нощния отиди, когато настъпи утрото, за мене не бѣше трудно да се убедя, че това утро е последно за болната. Треската бѣше погълнала останалитъ сили на страдащата. Душата ми се развълнува отъ две чувства: мъка, тъй като нѣжността на сестра ми извикваше и у мене нѣжностъ къмъ нея — светата, изъ устата на която азъ чувахъ последни думи; друго чувство — очудвание при вида на неизразимото спокойствие, съ каквото тя очакваше края. . .

Слънцето вече залѣзваше, но силата и яснотата на нейния разумъ нито най-малко ослабваша. Тя престана да говори съ насъ. Скръсти рѣце, неподвижно устреми очи къмъ жилището на Небесния Женихъ (бедното нейно легло бѣше обърнато на изтокъ), и разговаряше съ Него сладко и тъй тихо, че ние съ голѣмъ трудъ едва чувахме нѣкои думи, но разбирахме, че тя Му говореше: „Господи, благодаря Ти! Ти отстрани отъ насъ страха отъ смъртъта, тъй като отъ края на нашия земенъ животъ ти направи начало на нашия вѣченъ животъ! . . . Ти чрезъ съня на смъртъта успокоявашъ за известно време нашитъ тѣла и отново ще ни пробудишъ чрезъ последната трѣба. Нашитъ тлѣнни тѣла, създадени отъ Твоитъ рѣце, като залогъ, Ти

повѣрвашъ на земята, ѝ отново ще потърсишъ отъ нея онова, което си ѝ далъ, като преобразишъ смъртното и некрасиво въ бѣе-смъртно и благообразно. Ти ни избави отъ клетвата и *грѣха*, като стана, заради насъ, подъ клетвата и *грѣха*. Ти ни откри пътя къмъ възкресението, като съкруши вратата адови и потѣпка дявола, имащъ силата на смъртъта. Ти даде знамение за страхувашитъ се отъ Тебе — образа на светия Твой кръсть — за победа надъ противника и безопасностъ на нашия животъ. Боже вѣчни, къмъ Когото азъ съмъ привързана отъ утробата на моята майка, Когото съ всички сила е възлюбила моята душа, на Когото душата и тѣлото си съмъ посветила отъ младостъта си до сега! Постави при мене ангелъ светълъ, за да ме ръководи къмъ мѣстото на прохладата, гдето е водата на упокоението въ лоното на светитъ отци. Ти, Който съкруши огнения мечъ и възвърна въ райа разпнатия заедно съ Тебе човѣкъ, прибѣгналъ къмъ Твоето милосърдие, спомени и мене въ Твоето Царство, тъй като и азъ се съразпвамъ съ Тебе, като приковавамъ моята плътъ къмъ твоя страхъ и като се боя отъ Твоя сждъ. Нека не ни отдѣли страшната пропастъ отъ Твоитъ избраници; да не преградятъ завистникътъ моитъ пѣтища. Да не се намѣрватъ предъ Твоето лице моитъ грѣхове, ако азъ въ нѣщо съмъ съгрѣшила съ слово, дѣло, или съ мисль. Ти, Който имашъ власть на земята да прощавашъ грѣховетъ, прости ми, за да намѣря успокоение и следъ събличане на моята плътъ. Нека предъ Тебе се окажа нѣмаша нечисто на образа на душата си и нека моятъ духъ, бжде приетъ въ

Твоитѣ рѣче чистѣ и непороченъ, като кадило предѣ Тебе“.

Следъ тая умилителна и пълна съ любовъ беседа съ Спасителя, тя осѣни съ кръстно знамение своитѣ уста, очи и сърдце . . . Когато се стъмни и бѣха *внесени* свѣщи, тя отвори очи и каза, че желе да чете всенощна, ала гласътъ вече ѝ бѣше измѣнилъ. Тя само мислено се молѣше и четѣше псалми. Ние мълчахме. Като свърши, тя се помъчи да издигне рѣка къмъ лицето си, за да се прекръсти. Отъ гърдитѣ ѝ се изтръгна дълбока и дълга въздишка. и *животътъ ѝ се свърши заедно съ молитвата“*.

Само тогава стоящнтѣ наоколо въ благоговѣйно мълчание въ тия тържествени минути сестри дадоха воля на своитѣ сълзи и ридания за заминалата отъ тоя свѣтъ любима тѣхна настоятелка-майка“.

Когато трѣбвало да се облече тѣлото на усопшата за погребение, Григорий попиталъ една отъ живѣщитѣ съ неговата сестра жена: не трѣбва ли да се облече усопшата въ прилични за сана ѝ дрехи?“

— Никога починалата не обичаше красиви дрехи, отговори тя, освенъ дрехата, която е на нея. Ето власяницата, ето всички изпокърпени раса и ветхи мантии. Нейнитѣ сандѣци и шкафъ сж празни. На земята въ келията ѝ нѣма нищо . . .

Св. Григорий загъналъ въ една своя дреха тѣлото на сестра си, а отгоре я покрилъ съ мантията на майка си. Слуха за нейната смъртъ привлѣкълъ много народъ въ св. обителъ. Мѣстниятъ епископъ заедно съ св. Григория и старшитѣ презвитери носили ковчега на Макрина до църквата на мъченицитѣ, гдето той билъ поставенъ редомъ съ ковчега на майка ѝ въ семейната гробница.

По-късно Св. Григорий Назианзенъ написалъ надписъ на гроба на сестрата на своя другаръ, Василия Велики:

„Това е паметникътъ на знаменитата девица. Ти, разбира се, си чувалъ за Макрина, голѣмата дѣщеря на великата Емилия. Тя се криела отъ всѣки мъжъ. Но сега тя е на языка на всички и славата ѝ е най-грѣмка“.

Тайната на Тутанкамона.

Извѣстно е на нашитѣ читатели, че неотдавна въ Египетъ стана откритането на гробницата на единъ видинъ египетски фараонъ, на име Тут-анк-амонъ, живѣлъ приблизително 3000 г. преди Христа. Гробницата е въ мѣстността Луксоръ и се намира въ земята. Откриха се много ценни предмети, които оудаватъ зрителя съ своята художественостъ и, преди всичко, съ своята скъпоценностъ. Между открититѣ вещи има разни сандѣче-

та за скъпоценности, направени отъ абаносово дърво и обковани съ злато, върху което сж изваяни разни египетски надписи и човѣшки фигури; разни алабастрови вази съ хубави ширококрили, ажурно изрѣзани дръжки; разни уреди и прибори, употребявани въ домашния животъ на фараоновото семейство (прѣстени, лампи, кимвали, свѣщници, облегалъ, софи, плетени отъ камышови ивици и др.). Между ценнитѣ работи силно

впечатление е произвела на всички една змия, люспитѣ на която били изработени отъ злато, обсипано съ сѣжпоцени камъни. Разбира се, както въ всѣка египетска гробница и тукъ сж намѣрени статуи, изобразяващи фараона.

До мумията му, обаче, още не е стигнато. Причината е, че откриването на тази гробница бѣше свързано съ смъргъта на много видни учени и изледватели. Пръвъ почина главниятъ виновникъ на откритието — *Лордъ Карнарвонъ*. Жена му, щомъ научава за смъртъта на своя съпругъ, съ аеропланъ тръгва за Египетъ, но по пътя загива отъ силна буря. Между работниците на Карнарвонъ се появява страшна чума, отъ която загива и американския милиардеръ Гулдъ. Другъ американски милиардеръ В. Джоелъ следъ като посетилъ саркофага, умрѣлъ отъ неизвестна болестъ, Лондонскиятъ професоръ Дугласъ, следъ като посетилъ гробницата, сжщо умрѣлъ по неизвестни причини. Канадскиятъ ученъ проф. Лафреръ, умира въ Луксоръ сжщия день, когато било насрочено да става откриването на мумията.

Египетското правителство, следъ всичко станало, нарежда да се спре откриването на саркофага. Остава да се вдигне само последната плоча и да се разкрие

самата мумия и поставенитѣ при нея папируси.

Голѣмъ интересъ буди въ цѣлия свѣтъ въпросътъ, на какво се дължатъ тѣзи тѣй многобройни смъртни случаи? Френскиятъ професоръ Мадрусъ е на мнение, че египетскитѣ жреци сж познавали отрови, които сегашната наука не познава. Нѣкои намиратъ тукъ проявление на неведоми тайнствени духовни сили (вж. подлистника на в. *Епоха*, отъ 24 т. м.). Ние, които лично видѣхме множество две - три хилядогодишни мумии запазени отлично, сме наклонни да допуснемъ, че смъртнитѣ случаи се дължатъ на силни отрови или микробни зарази. Общеизвестно е, че древниятъ египтянинъ е полагалъ неимовѣрни грижи и въобще много е мислилъ, за сждбата на умрѣлитѣ. На тази грижа се дължатъ мумиитѣ, пирамидитѣ, подземнитѣ гробища, саркофазитѣ и сжжптѣ гробни камери, изпъстрени съ изображения, и обсипани съ статуи, сжсжди и пр... Първата грижа на фараона е била — никой да не посмѣе да наруши гробния му покой: това личи и отъ нѣкои саркофазни надписи. При такива условия: ясно е, че цѣлата египетска наука е била повикана на помощъ, за да гарантира неприкосновеността на гроба.

Н. Г-въ. Пр.

Деветиятъ Общъ Свещенически съборъ, който преди десетина дни закри заседацията си, е решилъ:

Съюзното свещенство високо цени учредяването на Братството „Бѣлъ Кръстъ“ и целитѣ, които то има да постига и е

готово да даде пълната своя морална и материална подкрепа въ у илията на Св. Синодъ за реализирането на тия цели.

Отъ 1 августъ т. г.

Св. Синодъ е назначилъ за ржководител на Братството „Бѣлъ Кръстъ“ Икономъ Ап. Георгиевъ

Наука и религия

Науката води към Бога, тя е стълба към вратата. Тя изучава творенето, а последното сочи Творецъ.

(Продължение отъ кн. II).

Професоръ Г. Дж. Силей, геологъ, географъ, минерологъ, авторъ на много научни трудове и членъ на нѣколко учени дружества въ Лондонъ, пише:

„Наукитѣ сж сестри на религията въ тоя смисълъ, че тѣ разкриватъ часть отъ законитѣ, които управляватъ вселената и живота човѣшки. По такъвъ начинъ, тѣ сж стъпала, които водятъ къмъ вратата. Хората, които сж узнали, че здравието е награда за нравствената дисциплина, че умствената енергия може да бжде увеличена, като се мждро употребява храната и че възпитанието се състои въ систематическо упражняване на нравственната отговорностъ въ всѣка областъ на живота, — тия хора, бидейки върни на научнитѣ истини и следвайки имъ, могатъ да познаятъ, какъ трѣбва да се проникватъ отъ духа на религиозното възпитание, което озарява тѣхнитѣ жизнени крачки. Това сж такива жизнени фактори, които сж способни да ни възпитатъ почтително да признаваме ценността на религиознитѣ истини и на божественното свето управление.

Арчибалдъ Гейки, д-ръ по гражданско право, д-ръ на наукитѣ, д-ръ по правото, виденъ геологъ, председателъ на английската академия на наукитѣ, председателъ на геологическото общество (отъ 1891—92 и отъ 1906—1908 г.) председателъ на Британската асоциация за прогреса на наукитѣ (презъ 1892 г.), авторъ на много класически работи по геология,

въ едно отъ своитѣ съчинения пише:

„Една отъ великитѣ цели на науката е да установи връзката между настоящето и миналото, за да се уясни по какъвъ начинъ сегашното състояние на земното кълбо е резултатъ отъ по-раншнитѣ измѣнения.

Трѣбва да се проследи развитието на материцитѣ чрезъ дългитѣ вѣкове отъ времето на тѣхното зараждане, да се съединятъ многобройнитѣ прояви на живота, сега пълнящъ въздушната, надземната и морската области, съ по-раншнитѣ форми, които отдавна сж угаснали, но все пакъ внесли своя часть на въздействие въ движението на живота, който намѣрилъ своето завършване въ човѣка. Узнавайки, по тоя начинъ, все повече и повече изумителния планъ, лежащъ въ основата на необятната вселена, ние получаваме по-голѣмо и по-голѣмо разбиране на хармонията и красотата у творението и още по-голѣмо благоговѣние къмъ Тогова, Който е създалъ и подържа всичко това“.

Съръ Дугласъ Галтонъ, авторитетъ по санитарнитѣ въпроси, „билъ ревностенъ и деенъ християнинъ, всѣкога се придържалъ о мнението, че науката и християнството трѣбва да вървятъ ржка за ржка. На сжщото мнение е билъ и *лордъ Келвинъ* — тѣй пише жената на Галтона — Гвендоленъ Гасконъ.

Отъ още по-голѣмо интересъ е мнението на *съръ Оливеръ Лоджъ*

членъ на академията на наукитѣ, първокласенъ физикъ, ректоръ на бирмингамския университетъ отъ 1881—1900 г. професоръ по физика въ Ливерпулския университетъ, имашъ много научни отличия, авторъ по много научни работи. Въ две свои статии по въпроса за отношенията на науката къмъ теологията смѣло и категорично защитава религията.

Той задава въпроса: „какъвъ може да бжде изводътъ отъ съвременнитѣ научни знания?“ и отговаря: — „Ето какъвъ: вѣрвамъ въ едно безконечно и вѣчно Сщество, въ любещъ Отецъ, Ръководителъ, въ Който всичко сществуваще има основа на своето битие. Вѣрвамъ въ това, че Божествената природа чрезъ особено (специално) откровение се е разкрила чрезъ Господа нашего Иисуса Христа, Който живѣлъ и страдалъ въ Палестина преди 1900 години и на Когото отъ това време християнската църква се покланя, като на безсмъртенъ Синъ Божи, спасителъ на свѣта. Вѣрвамъ, че на човѣка е предоставено да постига Божественитѣ цели на земята и да имъ съдействува. Вѣрвамъ, че молитвата е средство за общение на човѣка съ Бога, че Духъ Свети е винаги готовъ да ни помогне по пътя на нашитѣ стремени къмъ доброто и истината и че чрезъ безкористна служба иие постепенно можемъ да достигнемъ вѣченъ животъ, общение съ светиитѣ и да приемемъ миръ Божи“.

Сжщото заключение отъ даннитѣ на науката прави и *Д-ръ В. Г. Долджеръ* когото по-рано цитирахме по-въпроса за невѣрието. Той пише:

„Библейската религия, правилно разбираана, е допълнение и завър-

шване на фактитѣ, добити отъ неотколешнитѣ научни изследвания. За да разберемъ напълно ясно това положение, нуждни сж много объяснения; но то е таково, че съ себе си носи доказателствата, приемани отъ болшинството дълбоко мислящи хора. За потвърждение на това прочетете книгата „Мисли за религията“ отъ професоръ Д. Роменсо, единъ отъ най-дълбоко мислящитѣ учени на нашето време, който еднажъ въ периодъ на добросъвестно преживяване агония на съмнѣние, написалъ книга въ защита на атеизма, но въ края на краищата, сжшиятъ човѣкъ умрѣлъ убеденъ и дълбоковѣрващъ въ Христа“.

Отъ процитираниитѣ думи на ученитѣ лидери ясно става, че науката и религията по самото сщество на своята природа, не само немогатъ да си противоречатъ и да се противопологатъ, но и че нѣма мотиви за подобно противоречие, подобенъ антагонизъмъ по между имъ, за каквито говорятъ отрицателитѣ. Съвършено напротивъ, природата на науката и религията, предметитѣ, съ които се занимаватъ, и областитѣ, въ които се движатъ, — всичко иде да твърди, че науката и религията могатъ и трѣбва да бждатъ само въ съгласие, иначе тѣхнитѣ отношения сж немислими. Самото твърдение на отрицателитѣ за нѣкъвъ антагонизъмъ и противоречие между науката и религията се отрича отъ самата природа на последнитѣ и въ действителностъ то е немислимо, но не и както твърдятъ отрицателитѣ, че по природата се взаимно изключватъ и вѣчно враждуватъ, че сж непримирими врагове.

Архим. Ст. Абаджиевъ.

Нашето дѣло *)

Свещенъ дългъ е на нашата млада община въ тоя моментъ, когато има между себе си своитѣ върховни ръководители, да изкаже своята благодарностъ и признателностъ за голѣмитѣ грижи, които тия ръководители сж полагали за нея. Щастлива се считамъ, че на мене биде възложено отъ монастирския съборъ, като негова членка — секретарка да стана предъ Васъ изразителка на неговитѣ благодарности и да кажа отъ негово име слѣдващитѣ нѣколко мисли и просби.

Ваши Високипреосвещения, сжпни наши ръководители и пастири!

Нашата община е съвсемъ нова — 1 година и 10 месеци има отъ основаването ѝ. Днесъ тя брои 26 сестри, $\frac{1}{2}$ отъ които сж отъ самото ѝ основаване. Всички, обаче, сж изпълнени съ една беззаветна преданостъ къмъ св. църква и св. Христово дѣло, на служене, на което се обричатъ до животъ. — Сама азъ съмъ тукъ отъ 8 месеца. И да не бѣхъ въ началото толкова проникната отъ идеята, но оная преданостъ, оная мила чистота духовна и любовъ, ко-

ято тукъ азъ намѣрихъ, толкова ме порази, така съкруши моето сърце, че азъ веднажъ за винаги, решихъ да работя до животъ въ „Бѣлия кръсть“ на българската Църква.

Наистина, всички ние сме слаби, ненуждни раби Господни, много и много ни липсва, много и много още познания ни сж нуждни; голѣма и солидна подготовка ни трѣбва. Въпрѣки това, обаче, у насъ има не само желание за работа, но има ревностъ, пламъкъ — да служимъ до животъ на Христа — нашия обиченъ женихъ, да страдаме за Него, като твърдо вѣрваме, че Той отъ слабитѣ и немощнитѣ прави силни и полезни за своето дѣло.

Ваши Високипреосвещения!

Трудни времена преживѣва днесъ църквата, особено Православната църква. Като гледаме, що става съ колоса на православието — Руската църква, като гледаме що става съ другитѣ православни църкви, ние можемъ смѣло да кажемъ, че отдавна Православната църква не е бивала така эле атакувана отъ всички страни, както въ сегашно време. Като, че врагътъ е събралъ всички своя енергия и пустналъ всички средства срещу Църквата православна. . . Не по добре е и нашата родна и мила Църква. Независимо отъ атакитѣ на инославнитѣ пропаганди, не по-малко атаки идатъ отъ иновѣрни и отъ разни сектанти и нови еретици. Дългъ се налага на Църквата да се самоохранва. И подъ върховното ръководство на св. синодъ на Българската църква това самоохранение става.

На нашата община, на нейнитѣ задачи, ние гледаме като на едно

*) Речъ, казана отъ секретарката на монаст. съборъ, сега игумения Людмила, предъ синоднитѣ архиереи при посещението на „Бѣлия кръсть“ на 7 Апрель т. г.

Авторката, монахиня Людмила, е 15 годишна основна учителка и нѣколко годишна главна учителка, а напоследъкъ чиновничка. Постъпила въ „Бѣлия кръсть“, прояви особенни административни дарби и отначало надзирателка, после директорка, следъ като прие монашество, биде назначена за игумения — началница на „Бѣлия кръсть“. Бележка на редакцията.

отъ църковнитѣ средства за само-съхранение... Българката християнка, която днесъ пълни храмоветѣ, която е вѣрно чадо на родната църква, не трѣбва да стои само зрителка на изпитанията, на които се подлага Църквата. Тя трѣбва да бжде привлечена въ борбата за самозащита, тя трѣбва да даде своята дань. — И първа крачка въ това отношение е нашата община. Тукъ трѣбва да постѣпватъ българки, които сж рѣшили да мратъ за великия женихъ Христа и за Неговото свето дѣло. Трѣбва да постѣпватъ българки, които съ своя религиозенъ пламъкъ не само да бждатъ пионерки на дѣлото Христово средъ православноя бѣлг. народъ, но които да запалватъ огнень пламъкъ въ душата на българката и отъ нея да правятъ пионерка Христова и възпитателка образцова.

Ако за сега ние сме далечъ отъ тоя светълъ идеалъ, живеемъ, обаче, съ твърдата надежда, че съ Божията помощ и Вашето ржководство ще достигнемъ до тоя идеалъ...

Ние сме въ надежда, че нашата св. обителъ ще искара добри мисионерки — разпространителки на духовната литература, работа каквато ние отъ известно време вършимъ и постоянно засилваме, надѣвайки се, че единъ день ще се развие тая наша работа толкова, че ще можемъ да парираме усилията на разнитѣ пропаганди, които сж плъзнали изъ села и градове на нашето отечество за своитѣ цели.

Ние се надѣваме, ча нашата община, щомъ въ лицето на своитѣ сестри има вѣрни и предани агентки — разпространителки на духовна литература, ще може все повече и повече да умножи своитѣ издания, като единъ день дойде

работата до тамъ, че да имаме своя, макаръ и малка, печатница... Ние се надѣваме, че ще се намѣрятъ хора родолюбци и църковлюбци, които ще подпомогнатъ нашата община, ще дадатъ средства, за да открие тя свой интернатъ, кждето ще може да се работи по-отблиско върху възпитанието на бждешата българка майка. Ако ли пъкъ не се намѣрятъ подобни родолюбци, ние твърдо вѣрваме, че макаръ и по-бавно, ала сигурно, лепта по лепта, ревностнитѣ сестри на „Бѣлия кръстъ“ ще събератъ отъ добрия првоставенъ народъ нуждитѣ средства за тая цель.

*Въ всичко това ние вѣрваме и вѣрваме съ най-голѣма положителность, тъй както знаемъ, че единъ день ще склопимъ очи и ще бждемъ положени въ господнята земя. И тая наша вѣра се гради върху една незибрема основа, която съ такава твърдостъ, съ такава упоритость нашия по-малкъ *духовенъ ржководителъ* и *църковенъ служителъ*, началникъ, архм. Абаджиевъ, на когото дължимъ цѣлата си подготовка и който съ примѣрно себепотрицание работи деноношно за успѣха на братството ни, се стараетъ да ни *п р и в и е*. „Сестри, казва ни постоянно той, вашето дѣло е Христово. Не може Христось да не го пригърне и да не го подпомогне. Само недуховностьта и гѣлесната нечистота могатъ да отблѣснатъ Христа отъ него. Живѣйте свето, и Христось ще бжде съ Васъ. *Смѣли бждете: въпреки всички усилия на врага дѣлото ви ще успѣва*“. И ние, въпреки всички клюки, всички интриги, всички хули, всички мерзости на долни хора, стараещи се съ простени и неппростени средства да спѣватъ*

колесницата на „Бълия кръст“, стараемъ се свето и чисто да живѣемъ и знаейки чистотата и *преподобността на всички, сестри, върваме и нѣма да престанемъ да върваме, че Христосъ нѣма да остави ония, които всичко сж готови да жертвувать за Неговото дѣло.* Нашето дѣло ще успѣва, защото ние пазимъ и строго ще пазимъ преди всичко *преподобна чистота!*

Високопревсвещени архипастири!

Всѣко дѣло въ началото е трудно. Нашето дѣло е ново за родната Църква. Нѣщо повече, то е ново въ Православната църква. Неще и дума, че то срѣща голѣми трудности. Но тъкмо за това и гѣкмо въ самото начало то трѣбва да бжде подкрепено и насърчено. Ние, както казахме, схващаме, че днесъ църквата се нуждае отъ пионерки средъ народа, които въ помощъ и въ контактъ на духовенството да будятъ религиозния духъ и париратъ вражескитѣ усилия. За подготовка на такива пионерки трѣбва да бждатъ насочени усилията на нашата община. А за това въ самото начало, докато тя подготви своитѣ пионерки, общината ще трѣбва материално да бжде издържана.

Независимо отъ това, че полското стопанство днесъ не е въ състояние съ своитѣ приходи да издържа общината ни, но ние смѣтаме, че нашата задача ни зове да се готвимъ къмъ другъ трудъ, друга работа, а не къмъ земледелие и скотовѣдство, тъй като, ако ние насочимъ грижитѣ си въ обработване на стопанството, ще рече, отъ самото начало да парализираме своята работа и да тръгнемъ по кривъ пѣтъ.

Да, отъ самото начало до подготовката на добри и вещи ра-

ботнички мисионерки, разпространителки на духовната книжнина и възпитателки, общината ни се нуждае отъ материална издрѣжка. И тая издрѣжка ние разчитаме да намѣримъ, както до сега, въ лицето на св. Синодъ. Нека той счита, че въ лицето на нашата община е открилъ едно училище за духовни пионерки, което ще издържа 3 — 4 години. Следъ това увѣрряваме ви, ваши високи преосвещенства, ние нѣма да имаме нужда отъ издрѣжката на св. Синодъ, защото ние вече ще имаме подготвени пионерки, които съ своята работа ще донесатъ и нуждитѣ за общината ни средства. Това говори досегашниятъ ни опитъ.

Сжшиятъ тоя опитъ ни говори, че числото на сестритѣ ни постепенно трѣбва да се увеличи, защото, при сегашниятъ имъ брой, ние едва можемъ да откъснемъ отъ монастирската ограда десетина сестри за външна работа. А външна работа има тъй голѣма и тъй ползотворна. Миналогодишната екскурзия стана причина да бждатъ зовани сестритѣ отъ много мѣста и днесъ браството има повече отъ 20 покани отъ разни мѣста изъ отечеството, кждето съ пи-ма и телеграми го зоватъ, но, за голѣмо съжаление, то неможе да отдѣли нуждитѣ групи за целта. Но само тая ли е работата? Утре за единъ пансионъ ще сж нуждни 10 — 15 сестри, самото разпространение на книжнината, за да бжде то добре организирано, иска не по малко отъ 15 сестри.

Прочее, съ Божата помощъ, светитѣ ваши архипастирски грижи, ние твърдо вървимъ напредъ, увѣрени, че съ своитѣ усилия ще можемъ да принесемъ полза за родната църква. *Монахиня Людмила.*

Духовни бисери.

Християнски животъ

Духовното съвършенство не се дава, а се извоюва. Извоюва се съ постоянна работа надъ себе си. Тая работа има свои закони, свои правила и по тѣхъ трѣбва да става, за да бжде ползотворна.

Ето тия закони и правила.

Наставления, които Богъ дава на грѣшника.

„Синко, ето ти си здравъ: не съгрѣшавай вече, за да не те сполети нѣщо по-лошо“ (Иоанъ 5, 14).

„Знай и вижъ, че е зло и прѣстѣпно да изоставишъ твоя Господъ Богъ и да нѣмашъ страхъ отъ Него“ (Иер. 2, 19).

„Лошитѣ нѣма да видятъ царството Божие“ (I Кор. 6, 9).

„Участята на лошитѣ ще бжде блато, пълно съ огънь и жупель“. (Откр. 21, 8).

„Махнете се отъ мене проклети идете въ вѣчния огънь“ (Мат. 24, 41).

„Ти, прочее, синко отбѣгвай отъ грѣхъ като отъ отровна змия“ (Екл. 14, 12).

Изпитване на съвестята.

Най-добрия пжтъ, за да се поправи човѣкъ отъ грѣха, е — да изпитва поне два пжти презъ деня съвестята си, като се пита:

1. Извършихъ ли добре утрешната си молитва?

2. Имамъ ли дълбоко желание да се поправа отъ порока си и да стана съвършенъ християнинъ?

3. Изпълнявамъ ли нарежданията на своя духовенъ ръководителъ или на своя изповѣдникъ?

4. Упражнявамъ ли се въ постигането на християнскитѣ добродетели?

5. Предвиждамъ ли трудноститѣ

и опасноститѣ? (защото човѣкъ¹ предупреденъ е полуспасенъ).

6. Разсждавамъ ли дълбоко и чистосърдечно и внимавамъ ли, когато чета духовни книги?

Средства да побеждаваме плътскитѣ искушения.

1. *Блѣгство.* Отбѣгвай лоша дружба, нечисти погледи, неприлични разговори, безнравствено четиво, забранени игри, неумѣрностъ и всичко, което може да те въведе въ грѣхъ.

2. *Присѣствие на Бога.* При всѣко искушение казвай съ жива вѣра: Богъ вижда всичко, дори и най-тайнитѣ мисли. Моятъ съдия може въ самия часъ на грѣха да ми отнеме живота и да ме осъди на вѣчно наказание.

3. *Често причистяване.* Както е необходима храна за тѣлото, така е необходимо и честото причистяване съ св. Дарове на Христа — извора на всѣка светостъ и чистота.

4. *Да се изповѣдва човѣкъ* при сжция изповѣдникъ по-често като му разказва откровенно, какъ се е отнасялъ съ искушенията: да ли веднага ги е отхвърлилъ, или е приелъ нечисти мисли.

5. *Горещи молитви* предъ Бога, като му Заявявашъ, че Си готовъ да умрешъ, само да не съгрѣшишъ повторно.

6. *Дѣла на разкаяние.* Да постишъ, да обуздавашъ по единъ или другъ начинъ тѣлото Си. Дяволския бѣсъ се прогонва съ молитва и постъ. Паднешъ ли въ грѣхъ, веднага скѣрби и обещавай да не грѣшишъ. Веднага се изповѣдай.

7. Почувствувашъ ли искушенията да чукатъ на сърдцето ти,

прекръсти се и кажи: „Иисусе бжди въ моето сърдце, и не позволявай да прегрѣша! Предпочитай да умра, но да не бжда откъверненъ отъ грѣхъ!“

Средства за избѣгване на всѣкой грѣхъ.

Тѣ сж: 1. Добри молитви; 2. чиста изповѣдь; 3. благоговѣйно причистяване; 4. — отбѣгване на лоши другари; 5. — приятелство съ добритѣ; 6. — слушане проповѣди и добри съвети; 7. — че-

тене набожни и нравственни книги; 8. — размишляване върху живота и страданията на И. Христа; 9. — всѣкогашно помнене, че Богъ и собствения ангелъ пазителъ е при тебе; 10. — избѣгване на бездѣлието; 11. — пазене чувствата, особено очитѣ; 12. — умереностъ въ ядене и пиене; 13. — помнене, че животътъ е малотраенъ, а часа на смъртъта — неизвѣстенъ; 14. — помнене последнитѣ нѣща; които Богъ е приготвилъ: смъртъ, сждъ, рай и адъ.

Педагогически беседи.

Първитѣ добродетели на жената християнка.

Скромността и девствената чистота на жената, както въ древнитѣ, тѣй и въ по-нови времена сж се смѣтали като главни нейни добродетели. Тѣ сж най-богатитѣ, най-разкошнитѣ нейни украшения, споредъ израза на нѣкои древни и нови поети. Тѣ сж заслужили и заслужаватъ уважение и почитане и въ туй отношение дори езическата религия ги е ценила и въздигала въ культъ. Истинското и възвисено съдържание, обаче, на тия добродетели е било дадено въ християнството. Историята свидетелствува, че въ първитѣ вѣкове на християнството, когато изобщо чистиятъ и възвисенъ християнски

животъ е цвѣтъль, тия добродетели на жената-християнка сж били удивлението на езическия свѣтъ и сж били най-важната сила, която е покорявала дори окоравѣлитѣ сърца на мъчителитѣ, въ времето на гоненията на християнитѣ.

Бракътъ е осветенъ отъ Спасителя. Чистотата на брачнитѣ отношения изгражда една отъ здравитѣ основи на християнското семейство. Се пакъ Спасителътъ е посочилъ, че девството, като лична добродетель е високо и който може да го осжществи, извършва високъ подвигъ. И ако тия, които встѣпватъ въ бракъ, изпълнявайки велението на закона на живота, за да съградятъ семейство и да

подготвят върни и преданни синове и дъщери на Бога, не се считат за нарушили тия добродетели. това се дължи на обстоятелството, че въ християнството бракът е светъ и чистъ и че както мъжът, тъй и жената трѣбва да встъпятъ въ него еднакво осветени, еднакво чисти и девствени.

Животътъ на хората не всѣкога е вървѣлъ по пжтищата на чистотата. Напротивъ, де повече, де по-малко е живѣло и се е разпространявало разложението, упадѣка на нравитѣ и изобщо общото похабяване на тия добродетели, които сж основа на възвишения животъ. Въ такива исторически моменти на разложението, голѣма роля, било на агентъ на това разложение, било на негова жертва, е играла жената. Тази, която е първата носителка на живота, която чрезъ страдания и мъки твори живота, може да бжде или неговъ възвишенъ, светъ, чистъ изворъ, или пъкъ причина на неговото отравяне и убиване. Ето защо, още въ първитѣ дни на християнството се е полагало голѣма грижа за възпитанието на жената въ духа на християнскитѣ добродетели. Следъ като жената въ християнството бѣ освободена отъ робската зависимостъ, въ която се намѣрваше у езичниците, следъ като тя наравно съ мъжа бѣ повикана да гради новия животъ, и нѣщо повече, следъ като ѝ се отреди мѣсто важно въ семейството и обществото, жената въ първитѣ вѣкове на християнството съ достоинство изпълняваше своя високъ и светъ дългъ, като майка и съпруга и като човѣкъ.

Историята познава много велики имена на майки и достойни съпруги, на мъченици и свети жени.

И туй тѣхно високо положение се дължи на обстоятелството, че тѣ сж се прониквали отъ духа на Христовото учение за жената и сж възпитали въ себе си велики добродетели на жената-християнка. Тѣй, отъ самото начало на християнството и презъ всички времена тия добродетели сж украсавали най-добритѣ жени — майки и съпруги. Презъ течението на много вѣкове, българката се е отличавала съ своята скромностъ и съ почитане чистотата и светостта на домашното огнище. Българката-майка, българката-съпруга, всѣкога сж били образецъ на добродетеленъ животъ. И като човѣкъ, българката е заслужвала почитъ и похвала, макаръ не всѣкога тя е имала възможностъ да бжде просветена и да заема ръководно мѣсто въ живота. Затуй пъкъ, въ семейството тя е била най-здравиятъ стълпъ, върху който се е опиралъ нашия животъ.

Въ последно време, обаче, много отъ условията на нашия животъ се измѣниха и се отразиха както върху положението на жената, тъй и върху нейното възпитание. Предишнитѣ черти на добродетеленъ животъ вече не се забелѣзватъ у голѣма частъ отъ нашитѣ жени. Туй, което по-рано се ценѣше, днесъ се смѣта за наизвѣдаво... Скромността започна да се смѣта за ограниченостъ, а чистотата често пжти се признава въ жертва на суетната и пакостна жажда за удоволствия, за наследи или за водене на разкошенъ животъ. Между това, най-добритѣ, най-свѣтлиѣ жени въ първитѣ вѣкове на християнството, особено въ време на гоненията отиваха съ радостъ на мъки, страдания и смъртъ, само и само да

запазят чистотата на духа и тълото си.

Днесъ жената често пжти понизко цени своята чистота и скромност, отколкото най-малкия суетенъ успѣхъ въ обществото или на улицата. Днесъ много момичета предпочитатъ скжпитѣ накити или моднитѣ облека предъ всичко друго, що украсява душата... И колко несчастни се чувствуватъ много жени и момичета, че не могатъ да бждатъ разкожителни, че не могатъ да се облекатъ като другитѣ, да блѣстятъ и тѣ съ своитѣ префинени моди... Заради тия суетни увлечения отъ външнитѣ средства за блѣсъкъ и красота, какъ често момичета и жени забравятъ свети задължения, човѣшки, синовенъ и матерински дългъ!..

Преди известно време майки ми се оплакваха отъ своитѣ дъщери... Оплакваха ми се, че всичкото внимание на тѣхнитѣ дъщери било насочено къмъ модитѣ и разходкитѣ по улици и градина. Каквото печелели отъ заплатата и работата употребявали за туалети, пудри и червила и никакъ не се грижели за въ кжщи... Майкитѣ били принудени да ператъ, да слугуватъ, да се измжчватъ и да вършатъ тежка работа, за да изкаратъ нѣщо за своята и тѣхна прехрана... А дъщеритѣ, които се срамували

отъ своитѣ прости майки, не се срамували да живѣятъ и се прехранватъ на тѣхна сметка... „Жестоки сж станали, много сж жестоки...“ Казваше една несчастна майка за своитѣ две дъщери... А жестоки сж били тѣ не само за туй, че не помагали на майка си, нехаели къмъ най-елементарнитѣ си задължения къмъ нея. А и за туй, че когато по една или друга причина майката не е могла да спечели пари и да задоволи нѣкои прищевки въ яденето на дъщеритѣ си, тя е била подхвърлена на оскърбление и унижение.

Нима само тия сж несчастнитѣ майки... Колко много има още такива майки, и колко несчастни сж и ще бждатъ несчастни тия дъщери, които тѣй гледатъ на своитѣ отношения къмъ майкитѣ и които тѣй разбиратъ веленията на живота и неговитѣ нужди!

Българката-майка, съпруга и девица въ миналото се е отличавала съ своята скромност, сериозност, трудолюбие и висока честност. Чистота на семейното огнище, чистотата на душата сж били нейни отличителни черти. Требва и за напредъ да се старее българката да бжде такава, за да заслужи почетята и уважението на всички.

Ст. П-въ

Послѣдната екскурзия на „Бѣлия кръстъ“. Тя стана отъ 10 май до 15 юний т. г. Десетъ сестри посетиха градоветѣ: Свищовъ, Русе, Търново. Габрово и Трѣвна. Отъ всѣкжде тѣ сж изнесли добри впечатления и крайно благодарятъ на о. свещеници и

сестритѣ ревнителки, които сж имъ оказали съдѣйствиe.

В. „Свищовски известия“ брой 85, в. Християнинъ“ брой 9 и 10, в. „Търновска епарх. вестя“ брой 3 и 5, даватъ обширни похвални и насърчителни отзиви за дейността на Братството.

Нашия печатъ за жаната.

Образованието на девицитъ

Въ „Вестникъ на жената“ отъ 19. VII. 1924 г., бр. 159 срещаме следната статия:

„У насъ, като че ли, много малко внимание се отдава на образованието и обучението на девицитъ. Създадо се е у мнозина предубеждението, че тоя въпросъ не заслужава друго, освенъ пренебрежение, че на момичетата не е нужно обривозвание. Това е, трѣбва да се забележи, една капитална грѣшка, която въ повечето случаи играе сждбоносно и фатално значение. Защото много по-присърце, съ много по-голъма любовъ и сериозностъ би трѣбвало да се погледне на възпитанието на женитъ, особено на девицитъ, защото не е чужда истината, че „лошото възпитание на женитъ, причинява повече зло, отколкото онова на мъжетъ, понеже безпорядъка на мъжетъ иде често отъ лошото възпитание, което сж получили отъ своитъ майки, или пъкъ отъ страсти, които други невъзпитани жени сж имъ вдѣхнали.“

Работата върху възпитанието на девицитъ трѣбва да почне още отъ най-раннитъ години. Смитъ казва, че презъ детинството ума е откритъ за всички впечатления и е готовъ да пламне отъ първата паднала въ него искра.

У насъ, като че ли, повече се държи на въмшния изразъ на въз-

питанието, отколкото на неговата солидностъ. За детето, имаме предъ видъ момичето, още отъ рано трѣбва да се открие свѣта на добродетелитъ. То трѣбва да се приучи на прилежностъ, разсждливостъ и разумна религиозностъ. Третото, като че ли е винаги най-игнорираното. Една жена възпитана въ тоя духъ, добила тия качества, сигурни сме, че би била душата на всѣко едно семейство дори и многочленно. Жената трѣбва да бжде въ тия си добродетели крайно взискателна и къмъ най-дребнитъ работи. Жената, която, освенъ своята естествена властъ и привързаностъ къмъ ижщата, — казва Фенелонъ, — има и преимуществото да бжде редна, грижлива, внимателна къмъ дребнавоститъ и съобразителна.

Лекомислието трѣбва да бжде чуждо на девицата. Тя трѣбва да се замисля сериозно надъ всѣко нѣщо. Момиче, което мисли само за своята външностъ, за красотата си, което се вълнува само отъ мисълта за своитъ поклонници, за балове, динета, е едно зло за настоящето и едно бreme за бждещето.

Образованието е належащо за съвременната девица. Посредствомъ него тя ще доразвие добродетелитъ си, ще изкорени и се освободи отъ качества си, които биха шокирали околнитъ и биха съдей-

стували не въ нейна полза. Тя трѣбва да възпита своя умъ въ разсѣдливостъ: девойката не трѣбва да гледа леко на живота. Тя трѣбва съ нужната сериозностъ да се замисля и преценява нѣщата и явленията, както въ своя личенъ животъ, така сѣщо и въ обществения. Тя не трѣбва да остава чужда на научната мисль, а да следи, разбира и проумява нейната сѣщностъ. Изпълненъ ли е нейниятъ животъ съ мисли отъ кокетенъ характеръ, тя заслужава най-немиловичиво порицание. Кокетките жени сѣ куклитѣ на свѣта, а отъ кукли нищо не може да се очаква. Отъ рано още жената трѣбва

да се възпита и подготви и за своитѣ матерински задължения. Една, малко груба, но правдива, пословица казва: „Добрия волъ се познава въ хомота, а добрата жена при детската люлка.“

Семейството е царството на жената, материнството — нейното величие. Въ семейството, само жената е въ състояние да внесе редъ и привлекателностъ. Сами мъжете, — бѣше казано нейде, — които иматъ всичките блага и власт надъ семейството не могатъ чрезъ своитѣ решения да прокаратъ нѣкакви добри принципи. ако женитѣ не имъ помогнатъ да ги изпълнятъ.

Домакински известия.

Противъ нервно разстройство

100 гр. Валерияна, коренитѣ.
50 гр. Маточина, листата. 50 гр. Машерка, цѣлата безъ корена.
30 гр. брашно отъ ленено семе.
Нарѣзватъ се и се смесватъ. Супеиа лъжица отъ тая смѣсъ се полива съ 250 гр. възгореща (50—60°) вода и се оставя да киснатъ 3—4 часа. Следъ това се прецѣжда и пие сутринъ и обедъ половинъ часъ преди ядене, вечеръ половинъ часъ преди лягане, по кафяна чаша. Всѣки

день или, най-много, всѣки два дня да се приготви пресно, защото оставено по дълго време ферментира.

Сънятъ и здравието

Единъ английски поетъ е казалъ че сънятъ е бащата на здравието и на веселото настроение. Сънятъ е великиятъ укрѣпителъ на силитѣ, тъй като необходимо е човѣкъ добре и спокойно да спи, за да бѣде здравъ и веселъ. Трѣбва обаче да спимъ въ опредѣлени часове. Осемъ часа сънь е достатъченъ, но разбира се не и за децата, а за ония които хвѣятъ много сили презъ деня, които трѣбва да спятъ повече отъ 10 часа. Сънятъ е крайно полъ-

зень за организма, когато си лъгаме часа въ 10 вечерно време и сутринъ ставаме часа въ шестъ; такъвъ сънъ съживява човъка, възобновява силитъ му и продължава живота му.

Миене на врати и прозорци, боядисани съ блажна боя

Домакинитъ или слугинитъ имъ твърдъ често миятъ съ вода и сапунъ боядисанитъ съ блажна боя врати и прозорци. Този обаче начинъ на миене поврежда дъскитъ и става причина за гниенето имъ; та за това се препоръчва миенето да става съ смѣсъ отъ 12 части вода и една часть амониачна соль.

Дамитъ и пушенето на тютюня.

Напоследъкъ и у насъ известни дами започватъ да пушатъ тютюнь. Това пушене освенъ че ги прави не-симпатични, но още разваля дъха на устата, който у всѣка дама която скъпи себе си, трѣбва да бже чистъ; нѣщо повече, пушенето на тютюня не само че придава на кожата жълтъ цвѣтъ, но е вредно главно затуй, защото тютюньтъ съдържа никотинъ, който постепено трови и тѣй деликатния организмъ на женитъ, като при това нанася вреда и на збитъ имъ.

Бележки.

Женитъ и порнографията.

Въ много страни вече различнитъ женски организации издигатъ гласъ на възмущение и протестъ срещу порнографската литература.

Такъвъ протестъ тия дни е издигнала и „женската организация на католикинитъ“ въ Виена. Събранието имъ се е състояло въ една отъ най-големитъ виенски зали и било масово посетено. Председателката на организацията г-жа Моцко съ силни думи порицала поведението на респективнитъ органи, които нехаятъ за разпространението на сная нравствена поквара, която се сѣе отъ спекулантитъ на перото и долни-

тъ инстинкти у човъка. Тя заявила, че женитъ-католикини въ Виена сж сити да слушатъ и четатъ, че Виена е най-безнравствения градъ на свѣта и че Парижъ въ това отношение, сравненъ съ Виена, е единъ съ провинциални нрави градъ.

Едно разяснение. Както е известно на читателитъ, миналата година Братството „Бѣлия кръсть“ бѣше успѣшно помощило г-ци Коларови отъ Бургазъ да записватъ абонати за сп. „Християнка“. Въпроснитъ госпожици прѣдставиха списъцитъ на записанитъ отъ тѣхъ абонати.

Напоследъкъ, обаче, постъпватъ

оплаквания, че имало много абонатки, които не фигурирали въ представенитѣ списъци отъ г-ци Коларови. Това узнахме за Русе, Разградъ. Понеже редакцията има горещо желание абонатитѣ ѝ да не страдатъ [несправедливо, ние молимъ свещеници и п. абонати да издирятъ всички подобни абонати като ни изпратятъ и даденигѣ имъ квитанции отъ г-ци Коларови, за да можемъ да ги запиши имъ изпращаме списанието, като вече платено, за II г. а, отъ друга страна, да задължимъ въпроснитѣ г-ци съ стойността на абонатентитѣ.

Въ края на миналия месецъ св. Синодъ назначи монахиня Людмила за игуменка-началница на „Бѣлия кръстъ“.

Освободена е отъ длъжностъ „Бѣлия кръстъ“ Надежда Тодорова, — монахиня Теосевия е отстранена отъ Братството съ пра-

во да постъпи въ другъ девич. манастиръ.

Бюджетъ на „Бѣлия кръстъ“. Св. Синодъ е утвърдилъ бюджета на Братството съ 424,000 лв. на приходъ и разходъ. Отъ тази сума 75,000 лева Св. Синодъ дава като субсидия на Братството. $\frac{1}{3}$ отъ останалата сума е приходъ отъ стопанството, а $\frac{2}{3}$ — отъ часнитѣ помощи на Братството.

Деколтетата въ църква. Кардиналъ Фаулхоберъ е забранилъ на женитѣ отъ католическо вѣроизповѣдание въ Германия да влизатъ въ църква съ деколтета. Тая мѣрка сега се разширява въ всичкитѣ католически страни.

Другъ единъ свещеникъ въ Италия отказалъ да причасти две дами, защото имали голѣми деколтета и съвсемъ голи ръже. Папата одобрилъ и обявилъ награда на дружествата, които ще се борятъ противъ тая лоша мода. Започната е усилена борба.

КНИЖНИНА.

МОЛИТВЕНИ ПѢСНИ — ЛЮБОМИРЪ БОБЕВСКИ, цена 20 лв.

Нашия добъръ сътрудникъ и известенъ религиозенъ поетъ, Любомиръ Бобевски е издалъ една нова своя книга подъ горното заглавие. Книгта е отъ 4 печатни коли съ повече отъ 120 пѣсни — молитвени за възрастни и деца. Въ началото е помѣстенъ предговоръ отъ Високопреосвещения св. Охридски Митрополитъ Борисъ.

Отдавна се чувствуваше нужда отъ подобни пѣсни. И тая нужда намѣри своя майсторъ. Препоръчваме „Молитвенитѣ пѣсни“.

ДО КОГА ВЪ МРАКЪ? — Р. ЗИДИГЪ, Цѣни 20 лв. Софиа.

Това е отлична книга. Написана на животрептяща тема. Автора ѝ — Г-жа Зидигъ, млада, интелигентна жена, прави честь на българката съ своята трезва мисль и писателска дарба. Тя истъква ясно всички съвременни недѣзи на обществото и съ мирогледа на една добра християнка и патриотка препоръчва трезви мѣрки за лекуването имъ. Книгата заслужава най широко разпространение

КОМУНИЗМЪТЪ И АНАРХИЗМЪТЪ СЖ НЕОСЖЩЕСТВИМИ — Търново, цена 8 лв.

Това е единъ добъръ и въ компелативенъ трудъ на Прот. Йорданъ Стойковъ. Книгата е евтина и заслужава да бжде прочетена.

1. The first part of the report is devoted to a general survey of the progress of the work during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:

Item	1879-80	1880-81
1. The first part of the report is devoted to a general survey of the progress of the work during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
2. The second part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
3. The third part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
4. The fourth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
5. The fifth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
6. The sixth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
7. The seventh part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
8. The eighth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
9. The ninth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		
10. The tenth part of the report is devoted to a detailed account of the work done during the year. It is found that the work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on the 15th of January. The results of the work are set out in the following table:		

Report of the Council for the year 1880-81

ЦЕНА 8 ЛЕВА

ИЗДАВА БЪЛИЯ КРЪСТЪ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА,
УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ СЕ ИЗПРАЩАТЪ ДО РЕДАКЦИЯТА
НА СП. „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ. СВ. СИНОДЪ.

Печатница „ПОЛИТИКА“ — ул. „Раковски“ № 60 — София.
Телефонъ № 284.